

Alchimia speranței

C. Palaghianu, L. Nichiforel, I. Barnoaiea

Palaghianu C., Nichiforel L., Barnoaiea I., 2024. The alchemy of hope. Bucov. For. 24(1): 3-5.

Abstract. Professor Radu Leontie Cenușă, Professor Emeritus of the University Ștefan cel Mare Suceava, creator of the forestry school, dean of the Faculty of Forestry Suceava, and distinguished researcher was an emblematic figure of Romanian forestry. With a vast intellectual reach, Professor Cenușă actively supported the idea of re-establishing the higher forestry school in Bucovina where he was an exceptional teacher, with an amazing ability to transmit knowledge and inspire disciples. The professor's optimistic spirit was evident in his project to revive the scientific journal "Bucovina Forestiera". From 1977 he climbed the hierarchical steps within the research group of the Câmpulung Moldovenesc Institute of Forestry Research and Development. From 1993 he worked within the Faculty of Forestry Suceava where he was dean during 2004-2008. His scientific activity was recognized through numerous national and international awards, such as the "Leopold Pffel" Award of the Freiherr von Stein Foundation, Hamburg (1984), the "Traian Săvulescu" Award of the Romanian Academy (1990) and the "Progresul Silvic" Award (1992). He was a man of vision and alchemist of hope fighting until the last moment for his moral ideals.

Authors. Ciprian Palaghianu (cpalaghianu@usm.ro), Liviu Nichiforel, Ionuț Barnoaiea - "Ștefan cel Mare" University of Suceava, Faculty of Forestry, 13 Universității, 720229 Suceava, Romania.

Manuscript received May 27, 2024; revised June 10, 2024; accepted June 12, 2024; online first July 26, 2024

*Profesor doctor inginer
Radu Leontie Cenușă,
Profesor Emeritus al Uni-
versității Ștefan cel Mare
Suceava, creator de școală
silvică, decan al Facultății
de Silvicultură Suceava și
distins cercetător.*

Profesorul ne-a părăsit! O figură emblematică a silviculturii românești, de o anvergură intelectuală uriașă, s-a stins din viață, lăsând în urmă o moștenire bogată și o amintire vie în inimile celor care l-au cunoscut. A fost un om dedicat pădurii, un mentor pentru multe generații de studenți, doctoranzi și colegi, și un cercetător pasionat. A format numeroși silvicultori de excepție, care astăzi duc mai departe valorile pe care le-a insuflat. Trecerea sa nu este ceva peste care să spunem că trecem, pentru că trecerea în neființă a cuiva drag nu trece! Pentru că știm că nu mai revine. Înțelegerea permanenței lipsei sale este dureroasă. Dar ce a lăsat în urmă ne ajută să înțelegem, să știm, să continuăm. Ne-a oferit speranța și inspirația de a continua lupta pentru o lume mai verde și mai bună. Pentru că a fost un exemplu de onestitate și integritate pentru cei din jur. A trăit o viață simplă, dar plină de satisfacții, dedicată slujirii naturii și binelui comun. Și ne-a învățat nu doar să iubim pădurea ci și valoarea unei vieți trăite cu dăruire și speranță.

Profesorul Radu Cenușă a avut un important rol de creator de școală forestieră, atât prin susținerea activă a ideii de reînființare a școlii silvice superioare în Bucovina cât și prin consolidarea colectivului Facultății de Silvicultură și instruirea promoțiilor de silvicultori în spiritul respectului față de pădure.

Profesorul Cenușă a fost un dascăl excepțional, cu o abilitate uimitoare de a transmite cunoștințele și de a inspira discipolii, deși a fost un om discret și uneori chiar taciturn. Nu se simțea dator să vorbească, dar până și liniștea din jurul său avea un sens și o încărcătură aparte. Și devenea înflăcărat atunci când vorbea despre subiectul său preferat: pădurea. Și atunci când începea să vorbească despre asta, vorbele se revărsau ca o cascadă. Creau un vuiet ce te răscolea, te inspira și ascultai fascinat deznodământul cunoașterii împărtășite. De aceea, cursurile sale erau pline de pasiune. Prelegerile domniei sale erau demonstrații de elocvență și energie, iar discursul său cultivat, deși rațional, împărtășea emoția descoperirii pădurii.

Un proiect caracteristic spiritului optimist al domnului profesor a fost renașterea revistei științifice "Bucovina Forestieră". S-a implicat în comitetul de redacție al revistei în perioada 1993-1999 sub coordonarea dr. ing. Radu Ichim și ulterior ca președinte al comitetului de redacție în perioada 2000-2005 făcând din Bucovina Forestieră o publicație științifică importantă în tumultul perioadei post-decembriste, prin care libertatea de expresie a fost pusă în slujba pădurilor, și nu doar ale Bucovinei. După o perioadă de 10 ani de întrerupere a activității revistei, considerată incomodă de anumiți factori decizionali, Bucovina Forestieră și-a reluat activitatea sub coordonarea editorială a profesorului Radu-Leontie Cenușă devenind un spațiu de manifestare liberă a spiritului (științific) silvic.

Domnul profesor a venit pe lume într-o zi specială, pe 21 iunie, în anul 1951 în localitatea Vatra Moldoviței. Viața sa a fost legată fundamental de pădure, aceasta fiind aproape de casa natală, peste râul Moldovița. Deși pasionat mai degrabă de mecanică, a urmat cursurile Liceului Silvic de la Câmpulung Moldovenesc între 1966 și 1971, iar apoi ale Facultății de Silvicultură și Exploatare Forestiere din Brașov. Filogerman convins, a urmat în anul 1984 o specializare pe tema regenerărilor naturale la Universitatea din Freiburg, Germania, iar ulterior, în anul 1993 a obținut titlul de doctor în ecologie forestieră, la Academia de Studii Agricole și Silvice, cu teza „Cercetări asupra structurii, volumului ecosistemic și succesiunii ecosistemelor forestiere de limită din Carpații nordici (Călimani și Giumalău)”.

Activitatea profesională și-a început-o în anul 1976 la Ocolul Silvic Moldovița, un an mai târziu fiind atras în colectivul de cercetare al Stațiunii Experimentale de Cultura Molidului Câmpulung Moldovenesc din cadrul Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice, unde activitatea sa științifică a fost recunoscută prin numeroase premii naționale și internaționale, precum Premiul "Leopold Pfeil" al Fundației Freiherr von Stein,

Hamburg (1984), Premiul ”Traian Săvulescu” al Academiei Române (1990) sau Premiul ”Progresul Silvic” (1992).

Activitatea didactică la Facultatea de Silvicultură din Suceava a început-o în toamna anului 1993, disciplinele predate de-a lungul timpului fiind Meteorologie-Climatologie, Silvicultură, Dinamica ecosistemelor și Metodologia cercetării științifice în silvicultură., domenii în care a elaborat și publicat peste 160 de lucrări științifice. În perioada 2004-2008, domnia sa a fost Decanul Facultății de Silvicultură. Ca cercetător, Profesorul Cenușă a avut o contribuție semnificativă la domeniul ecologiei forestiere. Cercetările au fost influențate de dragostea sa necondiționată pentru natură și a luptat constant pentru protejarea biodiversității și a echilibrului fragil al ecosistemelor forestiere. Cu tact și competență, domnul profesor s-a implicat în coordonarea multor lucrări de licență ale absolvenților. Din 2007, de experiența domnului profesor au beneficiat și numeroși doctoranzi pe care i-a avut în îndrumare, activitate concretizată în coordonarea mai multor teze de doctorat, remarcabile prin valoare științifică.

Ne amintim cu toții privirea sa adâncă și tăcută ce ascundea un univers tainic de gânduri care se materializau nu doar în cuvinte, ci și în emoții. Adesea, tăcerea lui era mai elocventă decât orice cuvânt, o tăcere plină de înțelegere și contemplare. Un observator atent și aparent molcom, era ca un vulcan adormit, gata să erupă cu pasiune și entuziasm la momentul potrivit. O mască potrivită unui ma-

estru ce așteaptă prilejul convenabil, ca să se exprime cu toată pasiunea. Iar vocea umplea nu doar sala, ci și toate lipsurile sau neclaritățile unui subiect. Puncta, plin de carismă, tot ce era important, dezvăluind esența fiecărui subiect, transformând orice lecție banală într-o călătorie fascinantă prin cunoaștere.

Dar dincolo de rigoarea specifică unui filogerman, sau cea specifică științei, Profesorul ascundea o latură emoțională profundă, ce se dezvăluia în momentele de dincolo de curs. Era un magician al cuvintelor, un artist al emoțiilor, un maestru al poveștilor. Când venea vorba de reuniunile mai puțin științifice, glasul lui se transforma, căpătând o tonalitate mai caldă, iar discursul său era învăluit de patos și atingea sufletele. Atunci nu mai era Profesorul, ci devenea un mentor, un confident și un prieten. Dar aceeași călăuză a cunoașterii.

În comunitate poate că a fost cunoscut drept un dascăl, dar pentru studenții săi și pentru cei care l-au cunoscut profesional, profesorul Cenușă a reprezentat un reper. A fost un om cu viziune și speranță. A luptat pentru ceea ce credea și i-a inspirat pe mulți să facă la fel. Ce ne-a lăsat în urmă? Dorința de a continua. Dorința de a spera. Dorința de a lupta cu viața! Și poate că nu întâmplător, în ultimul său curs le-a prezentat studenților poezia *Lupta vieții*, de Coșbuc. Încă îl vedem recitând: *O luptă-i viața; deci te luptă! Cu dragoste de ea, cu dor.* Și Profesorul a luptat! Nu a renunțat! Un alchimist al speranței.